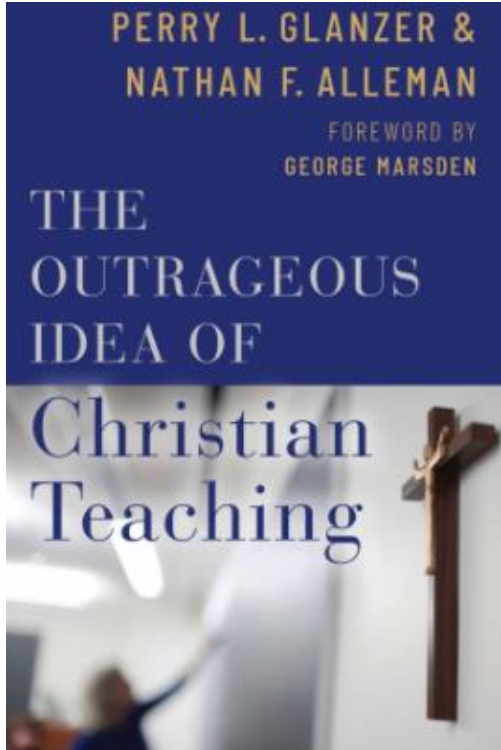

The Outrageous İdea of Christian Teaching,*

Glanzer, P., & Alleman, N. (2019), New York, Oxford University Press USA, 2019, xiv + 272 s., ISBN: 978-0-19-005648-3

RECEP UTKU¹

Yükseköğretimde, çeşitli kişisel kimliklerle ve öğretme yükümlülükleriyle çakışması, yanlış anlamalara, etik ikilemlere ve hatta gerginliklere yol açabileceğinden çok çeşitli sorunlara yol açabilir. Kimliklerimizin önem ve öncelik sırasının nasıl belirleneceği, nasıl entegre edileceği veya aralarında nasıl sınırlar çizileceği bu anlamda önemli bir sorundur. Şahsi ve profesyo-

* Bu kitap incelemesinin İngilizce versiyonu *The Journal of Beliefs & Values* dergisinde <https://doi.org/10.1080/13617672.2020.1787008> numarasıyla Haziran 2020'de yayınlanmıştır.

¹ Öğr. Gör., Karabük Üniversitesi, receptutku@karabuk.edu.tr

nel kimlikler arasındaki ilişki nasıl yönetilmelidir? Akademisyenler dini kimlikleri ve öğretme görevi ile ilgili olarak kendilerini nasıl konumlandırmalıdır? Bir akademisyen dini kimliğini ve siyasi görüşlerini ifade etmeli mi yoksa öğretim görevini icra ederken ikisi arasına kalın bir çizgi mi çekmeli? Hristiyan, Müslüman veya başka bir inanca sahip olmak öğretimin özelliklerini, niteliğini ve kalitesini etkiler mi? Bu ve benzer sorular Türkiye’de olduğu gibi ABD, Avrupa ve Avrupa’da yükseköğretimde tartışma konularıdır.

The Outrageous Idea of Christian Teaching kitabı, yükseköğretimde bu önemli ve tartışmalı konuyu ele almakta ve Amerika Birleşik Devletleri’ndeki inanç temelli yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları ve öğrencilerden elde edilen anket sonuçlarına dayanarak konuya oldukça kapsamlı fakat din odaklı çözümler önermektedir. Görüldüğü gibi, kitabın ismi oldukça provakatif ve sadece kapağa bakan okuyucular, onun Hristiyan öğretiminin yapılacak korkunç bir şey olduğunu düşünebilirler. Bu nedenle, "bir kitabı kapağına göre yargılama" deyimini bu kitap için, deyimsel anlamından ziyade gerçek anlamda görmektedir. Kitap, yazarları Perry L. Glanzer and Nathan F. Alleman’ın bu kitabı derlemelerinde esin kaynağı olan eğitimde sekülerizmin yayılmasıyla ilgili daha önceki çalışmaları- özellikle "The Outrageous Idea of Christian Scholarship (1997)" – eserinin yazarı Notre Dame Üniversitesi’nde Hristiyan tarihi emekli Profesörü George Marsden’in önsözünü başlatmaktadır. Kitabın her iki yazarı da şu anda Baylor Üniversitesi’de çalışmakta ve yükseköğretimde dini ve ahlaki kimlikler alanındaki çalışmaları ile bilinmektedir. Glanzer ve Alleman'a göre, Amerikan üniversiteleri sekülerizm konusunda çok ileri gittiler ve ahlaki değerler ve eğitimin bileşiminden oluşan Hıristiyanlık düşünce ve tutumunun erdem ve faziletlerini çok fazla göz ardı ettiler.

Yazarlar, bu yeni durumun birçok üniversitenin dünyanın her köşesinden öğrencileri çekmesini ve prestij kazanmalarını sağladığını kabul etseler de bu kazancın bir bedel ödemediğini düşünmektedirler: Sistem ruhunu ve gerçek misyonunu gayri ahlaki, irfansız, izansız, materyalist bir zihniyete doğru kaybetti. Bu manada yazarlar, öğrencileri tamamen seküler bir bağlamda akademik ve mesleki hedefler için yetiştiren bir eğitim sistemini ne yeterli ne de yararlı görmektedir. Bunun yerine, sadece dar kapsamlı sınıf etkinliklerine odaklanmaktan ziyade daha geniş bir şekilde

dine yer verilmesini teşvik ediyorlar ve bilim ve sanat gibi din dışı alanlarda dahi yükseköğretimde Hristiyanlık öğretisiyle desteklenmiş bir eğitimi şiddetle savunmaktadırlar.

Çalışmalarının arka planı olarak yazarlar, Stanley Fish ve Parker Palmer'in konu ile ilgili farklı bakış açılarını karşılaştırırlar: Stanley Fish, Max Weber'in görüşüne bağlı kalarak dini ve profesyonel kimliğin bütünleşmesine karşı çıkarken; Parker Palmer ise bir eğitimcinin kişiliğinin ve öğretiminin birleşmesi gerektiğini savunarak iyi bir eğitimin ancak erdemli insanlardan gelebileceğini düşünmektedir.

Glanzer ve Alleman, bu karmaşık konunun tam resmini gösteremeyecek kadar basit buldukları bu iki görüşten kendilerini soyutlayarak Hristiyan öğretisinin her iki tarafça da sığ bir şekilde yanlış anlaşıldığını savunmaktadır. Onlara göre gerçek Hristiyan öğretisi, öğretime sadece bazı dini etkinlikler eklemek değil, öğretmenin öğrencilerine yaklaşımını tam anlamıyla şekillendiren bir yaşam tarzıdır. Öğrenciler onlar için sadece öğrenci değil, aynı zamanda en iyi saygıyı, eğitimi ve yardımı hak eden "Tanrı imajına" sahip din kardeşleridir. Bu uygulamayı "Hristiyanlığın aydınlatığı eğitim" olarak tanımlıyorlar ve Hristiyan profesörleri, öğrencilerin bilimsel ve manevi gelişimlerine katkıda bulunmanın en iyi ve en akılcıca yolunun bu olduğunu iddia ederek onlarla her iki kimlikleriyle birlikte alakadar olmaya çağırıyorlar. Hristiyanlık kurumlarına bağlı olmayan okullar için ise yazarlar, bu tür yerlerdeki öğretmenlerin, dinsel erdemleri ve derslerini öğretmeyi birleştirmede ve bunlar arasında sınır çizmeyi uyumlu olarak yapmak için dengeli ve dikkatli bir yaklaşıma sahip olmalarını önermektedirler.

Yazarlar, Hristiyan akademisyenlerin öğrencilerle ilgilenirken dini kimliklerini göstermeleri konusunu Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Hristiyan kolej ve üniversitelerinde 2.000'den fazla öğretim elemanı ile yaklaşık 7000 öğrenciyle anket yaparak araştırmışlardır. Araştırma sonucunda akademisyenlerin motivasyon, dünya görüşü, pedagoji, ders hedefleri ve müfredat gibi öğretimlerinin birçok alanına kimliklerini entegre etmekten yararlandıklarını ve öğrencilerin ise %90'a yakın bir kısmının okullarının inanç ve öğrenmeyi bütünleştirmesinden "çok memnun" veya "memnun" olduğunu bulmuşlardır (39). Yazarlara göre, incelenen inanç temelli kurumlardaki Hristiyan öğretim elemanlarının temel farkı, "Tanrı" ve "Tanrı'nın

namını yükseltmekle” meşgul olmalarıdır. Çalışmaya katılan Hristiyan profesörlerin kendilerini ve öğrencilerini “Tanrı imgesinin taşıyıcıları” olarak anladıkları, insanın gelişimini anlamak ve tecrübe etmek için hem sınıf içinde hem de sınıf dışında belirli erdem ve fazilet türlerini göstermeye ihtiyaç duydukları” sonucuna varmışlardır (100).

Kitabın ana odağı, 'Hristiyan ve öğretmen olmak arasındaki ilişki' olarak belirtilmektedir. Kitap, giriş ve sonuç bölümlerinin yanı sıra, yazarların konuyu feminist aktivist *bell hooks*, George Marsden ile Virginia Üniversitesi Alman araştırmaları profesörü Chad Wellman (*böyle yazılı*) gibi çeşitli kaynaklardan sayısız örnek ve kendi deneyimleri ile destekledikleri iyi analiz edilmiş iddialardan oluşan argümanlarla açıkladıkları sekiz bölüm halinde düzenlenmiştir. Kitap aynı zamanda, iyi tetkik edilmiş bir kaynakçaya ve kapsamlı bir indekse sahiptir. Ayrıca her bölümden sonra sunulan sonucun okuyucular için yararlı olduğunu düşünüyorum. Aynı şekilde, tüm metodolojik bilgi ve notların kitabın ekinde yer almasını da faydalı buldum.

Metodolojiyle ilgili olarak, kitabın literatür taramasında da tartışıldığı gibi, temel soru, “seküler ve çoğulcu eğitim kurumlarında Hristiyan odaklı öğretime yer verilip verilmeyeceğidir.” Yazarlar, veri toplamada Hristiyan temelli üniversiteler ve kolejleri kapsama alanına alırken, seküler kurumları ise kapsam dışı bırakmışlardır. Çoğulcu ve seküler kurumlardaki profesörlerin ve öğrencilerin bu konu hakkında ne düşündüğünü bilmek çok faydalı olacaktır. Bu eksikliği, araştırmancının bir zaafı olarak kabul edilebiliriz. Ayrıca, Hristiyan olmayan öğrencilerin Hristiyan temelli kurumlardaki durumlarından doğrudan söz edilmemektedir. Biçimsel olarak ise, kitapta pek çok örtüşme ve tekrarlama yer almaktadır, örneğin 31. sayfada, peş peşe üç cümle “Bu kültürde. . . ile başlamaktadır.

The Outrageous Idea of Christian Teaching, Hristiyan bir okuyucu kitlesi ve özellikle Evanjelist motivasyona sahip öğretim elemanları için yazılmıştır. Belki de bu nedenle genel okuyucuya pek çekici gelmeyecektir. Bununla birlikte, çalışma belirli bir hedef kitleye yönelik olsa da eğitimde kimlik çatışması, kişinin yaşamı ve işinde inancın rolü ile ilgilenen araştırmacılar için de yararlı olacaktır.